

Tweede Kamer
Vaste Kamercommissie Asiel en Migratie

G40 Stedennetwerk
Lotus van Nes
secretaris Sociale Pijler
socialepijler@G40stedennetwerk.nl
Tel: 06 – 52443897
Gemeente Groningen
Postbus 30026
9700 RM Groningen
www.G40stedennetwerk.nl

Datum: 5 december 2024
Onderwerp: **Oproep tot asielbeleid met perspectief voor alleenstaande jongeren die 18 jaar worden**

Geachte leden van de Kamercommissie,

19 december spreekt u met de minister over het Vreemdelingen- en Asielbeleid. Graag vragen we uw steun voor een asielbeleid met perspectief voor alleenstaande jongeren die 18 jaar worden. Structurele problemen in het asielbeleid leiden tot vertragingen en onzekerheid, waardoor deze jongeren steeds opnieuw moeten beginnen. Dit heeft gevolgen voor hun mentale gezondheid, motivatie en integratiekansen. We roepen op tot behoud van de Spreidingswet (t.b.v. meer opvangplekken en voorkomen van overplaatsingen) en het versnellen van IND-procedures. Zie ook [inbreng-kamerdebat-vreemdelingen-en-asielbeleid](#) van de VNG (pdf).

Wat gaat er mis?

1. Te lange noodopvang

Waar de noodopvang normaal gesproken voor maximaal zeven weken is, wonen de jongeren nu al vijftien maanden in deze situatie. Dit creëert grote problemen, vooral op het gebied van privacy, hygiëne en rust, wat hun herstelproces bemoeilijkt. Veel van deze jongeren hebben een lange en zware reis achter de rug en moeten hun ervaringen nog verwerken. De begeleiding in de noodopvang is niet ingericht op een langdurig verblijf, waardoor de jongeren niet de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling. De huidige situatie is dus niet passend voor de jongeren, die behoefte hebben aan meer ruimte, stabiliteit en passende begeleiding.

2. Overplaatsing bij 18 jaar

Jongeren die achttien worden, worden vaak abrupt overgeplaatst vanuit de noodopvang naar een plek elders in het land. Hierdoor raken ze hun sociale netwerk kwijt, stagneert hun ontwikkeling en wordt hun integratieproces zwaar verstoord. Vrienden op school, een bijbaan, of het contact met belangrijke personen zoals begeleiders van het COA en mentoren op school; al deze dingen kunnen voor hen het verschil maken. Door een overplaatsing worden ze echter weer uit hun stabiele omgeving gehaald, net als ze wat vertrouwen beginnen op te bouwen

3. Onderwijs stopt abrupt

Door een overplaatsing kunnen veel jongeren hun traject op de Internationale Schakelklas (ISK) niet afmaken. Dit heeft grote gevolgen voor hun taalontwikkeling en toekomstperspectief. De leerlijn wordt doorbroken, waardoor doorstromen naar het MBO vaak niet meer mogelijk is. Veel jongeren hebben maar een paar jaar onderwijs gevolgd. Het gebrek aan continuïteit in onderwijs, begeleiding en omgeving zorgt ervoor dat ze niet in een rustig tempo kunnen werken aan

hun integratie, waardoor ze meer tijd nodig hebben om zich aan te passen en de taalvaardigheid te ontwikkelen die essentieel is voor hun toekomst in Nederland.

4. *Wachttijden en stilstand*

Jongeren verkeren vaak jarenlang in onzekerheid door de lange procedures bij de IND. Zonder duidelijkheid over hun status staan ze stil in hun ontwikkeling. Zelfs wanneer ze uiteindelijk een verblijfsstatus krijgen, kunnen ze pas na lange tijd beginnen met inburgeren.

De lange wachttijden zorgen niet alleen voor stilstand, maar ook voor veel stress en emotionele problemen. Veel jongeren maken zich zorgen over hun familie in het land van herkomst, en de onzekerheid maakt dat alleen maar erger. Stilstand is in feite achteruitgang.

Wat doen we lokaal?

COA, NIDOS, de gemeenten en de Internationale Schakelklas doen enorm hun best om deze jongeren zo goed mogelijk te helpen. Maar dit probleem is te groot om lokaal op te lossen. Het vraagt om landelijk beleid dat deze jongeren stabiliteit en continuïteit biedt.

Onze oproep

1. *Behoud de Spreidingswet*

Meer opvangplekken binnen gemeenten

Met behoud van de Spreidingswet bevorderen we dat er meer opvangplekken worden gecreëerd en dat jongeren kunnen blijven waar ze al een netwerk en een toekomstperspectief hebben opgebouwd.

Stoppen met overplaatsingen bij 18 jaar

Met behoud van de Spreidingswet kunnen we jongeren een vaste plek binnen de gemeente geven. Dat geeft hen stabiliteit en continuïteit in onderwijs en integratie. Het vergroot ook hun kans op een baan en een plek in de samenleving.

2. *Versnel de IND-procedures*

De wachttijden bij de IND moeten echt korter. Alleen dan kunnen jongeren uit de stilstand komen en weer vooruitkijken.

Kortom, de huidige opvangcrisis komt niet door een grote toename in asielaanvragen, maar door structurele problemen in het asielbeleid. Helaas zijn jongeren de dupe van deze problemen. We vragen u dringend bovenstaande oproep tijdens het debat onder de aandacht te brengen. Alle jongeren verdienen stabiliteit en een eerlijke kans om iets van hun leven te maken. Dit is niet alleen in hun belang, maar ook in het belang van onze samenleving.

Met vriendelijke groet,

Wethouder Çelik
Gemeente Tilburg
Voorzitter Themagroep Vergunninghouders & Asiel

Wethouder Molema
Gemeente Groningen
Voorzitter Sociale Pijler G40